

Postavení lidí pečujících o osobu blízkou se zlepší

Poslanecká sněmovna schválila zákon, kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, zákon 463/1991 Sb., o životním minimu, a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. **Nová právní úprava podstatně vylepšuje finanční situaci občanů pečujících o blízkou nebo jinou osobu a upravuje pravidla pro používání omezujících opatření v ústavech sociální péče. Novela také zavádí do systému dávek státní sociální podpory novou dávku „příspěvek na péči o dítě v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc“.**

Nový zákon přinese lepší podmínky rodičům pečujícím osobně, celodenně a řádně o dlouhodobě těžce zdravotně postižené nezletilé dítě, které vyžaduje mimořádnou péči. Zároveň zlepší podmínky těm, kteří se starají o zletilé nebo staré osoby (jedná se o osoby převážně nebo úplně bezmocné, resp. starší 80 let a částečně bezmocné).

Na základě dnešního rozhodnutí poslanců se zvýší **příspěvek při péči o jednu blízkou osobu ze současných 3 776 Kč na 5 310 Kč měsíčně**. Pokud občan pečuje o dvě a více osob, bude pobírat místo **současných 6 490 Kč 9 086 Kč měsíčně**. Novela zákona pamatuje také na případy, kdy si občané při pobírání tohoto příspěvku přivydělávají. V současné době si mohou maximálně přivydělat **3 540 Kč čistého příjmu měsíčně**, aniž by o příspěvek přišli. Nová právní úprava zvyšuje tuto částku na **5 900 Kč**.

Novela výrazně podpoří rodiny, které mají dítě v pěstounské péči. Tyto rodiny budou moci pobírat příspěvek a zároveň dostávat odměnu pěstouna, aniž by ztratili nárok na jednu z dávek. Oproti současnému stavu budou moci pobírat příspěvek i ti, kteří pečují o osobu blízkou (například babičku) a **zároveň pobírají rodičovský příspěvek** při péči o dítě ve věku do čtyř (případně sedmi let). I v tomto případě novela umožní souběh těchto dávek. Podmínkou je, aby se oba příspěvky nevztahovaly na jednu osobu. **Nová právní úprava zároveň umožňuje souběh pobírání příspěvku s vdovským a vdoveckým důchodem.**

Občanům, kteří pobírají vedle příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu dávky sociální péče (jsou vázány na sociální potřebnost), budou úřady při hodnocení jejich příjmu podle zákona o životním minimu započítávat tento příspěvek pouze z poloviny, což **opět povede ke zlepšení jejich finanční situace.**

K tomu, aby rodič mohl pobírat příspěvek při péči o osobu blízkou, musí splňovat mimo jiné podmínku celodenní péče. Aby mohla být péče kvalitní, musí rodiče také odpočívat. S ohledem na tuto potřebu rodičů pečujících o postižené dítě se podmínka celodenní péče považuje za splněnou i v případech, kdy takové dítě bude ve školní družině, školním klubu nebo středisku zájmové činnosti.

Náklady ze státního rozpočtu na výše uvedené úpravy by neměly překročit 1 mld. Kč ročně.

Novela zavádí do systému dávek státní sociální podpory novou dávku „příspěvek na péči o dítě v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc“. Tu bude dostávat dítě pobývajícím v uvedeném zařízení na přechodnou dobu. Tedy dokud příslušné orgány nerozhodnou o jeho dalších výchovných poměrech. **Výše měsíčního příspěvku odpovídá devítinásobku příslušné částky na výživu a ostatní osobní potřeby dítěte podle zákona o životním minimu. Jedná se o přibližně 15 - 22 tis. Kč měsíčně, a to podle věku dítěte.** Za předpokladu, že by děti v těchto zařízeních měly pobývat v průměru maximálně tři měsíce, náklady na novou dávku nepřekročí 30 mil. Kč ročně.

Nová právní úprava ošetřuje také **problematiku používání restriktivních opatření v ústavech sociální péče a domovech pro seniory**, mezi které patří **např. klecová lůžka opatřená mříží či sítí**. Používání těchto opatření bude možné **ve výjimečných případech**, a to pouze tehdy, pokud by mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví samotného klienta nebo jiných osob. K použití opatření, které omezí pohyb uživatele služby, bude vždy nezbytné vyjádření lékaře. Vedení ústavu bude muset v takových případech informovat zákonného zástupce klienta. Zákon také zavádí povinnost evidovat tyto úkony.

Novelu zákona musí ještě posoudit a schválit Senát a podepsat prezident republiky. Nová právní úprava by měla nabýt účinnosti prvním dnem čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po dni jejího vyhlášení.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz

Vladimír Hrubý, vedoucí tiskového oddělení, tel.: 221 922 503, e-mail: vladimir.hruby@mpsv.cz

www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. V resortu pracuje přibližně 15 000 zaměstnanců. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlaskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.